

Документ 1: Сличности и разлики – Збир на изјави

(Модул А, Активност 1 [внесете активен линк до прирачникот])

Обучувачот избира и чита по една изјава. Ако реченицата се однесува на некој од учесниците, тие стануваат (офлајн активност) или ја вклучуваат камерата (активност на интернет). Оваа задача им помага на учесниците да се запознаат едни со други.

Јас сум роден и израснат во "земјата каде се спроведува оваа обука".

Моите родители зборуваат слаб или воопшто не го зборувааат "националниот јазик во земјата каде што живеам".

Јас сум психички и физички здрав.

Луѓето во моето училиште правилно и лесно го изговараат и запишуваат моето име.

Ништо не ме ограничува во учењето, лесно ми е да ги следам часовите.

Можам да се потпрам на фактот дека моето семејство има доволно пари.

Моите родители не ме посвоиле.

Никогаш не сум размислувал колку долго ми е дозволено да останам во оваа земја.

Имам пријатели на училиште.

Имам 2 или помалку браќа и сестри.

Моите родители имаат високо образование.

Јас сум добар спортист.

Имам неограничен пристап до медицински третман.

Моите родители се психички и физички здрави.

Моите родители се приматели на социјална помош.

Моето семејство е христијанско.

Јас сум бел.

Моето семејство е муслиманско.

Имам пријатели кои се муслимани.

Познавам некој што е заљубен во некој од истиот пол.

Можам лесно да се изразам на "националниот јазик на земјата каде се спроведува оваа обука ".

Можам да зборувам и пишувам на повеќе од еден јазик.

Извор:

Youth MIND Education; SPI Forschung GmbH Berlin (Eds.): Diversity-Training in Schulen. Übung 1. Available online at http://youth-mind.eu/wp-content/uploads/2020/05/Good-Practice-I_Diversitytraining-at-school_Method_Handpout_German.pdf, проверено на 29.10.2021.

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTIOn – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Што е Бонтон?

Бонтон:

"правила што водат до правилен и љубезен начин на однесување"

Извор:

Бонтон(2021). Мериам-Вебстер речник. Онлајн; https://www.merriam-webster.com/dictionary/etiquette.Проверено на 11.12.2021 година.

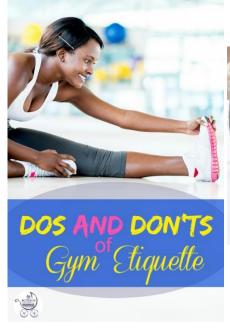

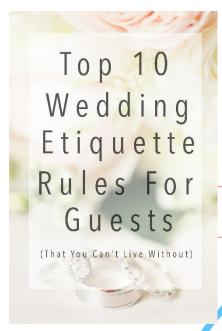
Видови на Бонтон

Различни правила - различни типови на бонтон - постојат за различни ситуации.

Извори:

АстриксБлог (2017). БизнисБонтон. Онлајн: https://astrixinc.com/workplace-etiquette-modern-trends-avoid-wanting-make-good-first-impression/.Проверено на 30.11.2021. Девојки со фит дно (2015). Бонтон во теретана: 10 прави и не. Онлајн: https://fitbottomedgirls.com/2015/02/gym-etiquette-10-dos-and-donts/. Проверено на 30.11.2021. Калифорнија Глобетротер (2020)... Онлајн: https://www.caliglobetrotter.com/afternoon-tea-etiquette-top-15-dos-donts-of-afternoon-tea/.Проверено на 30.11.2021 година. Колекцијата на Чандра (2016). Топ 10 правила за гости ма свадба. Онлајн: https://chandrascollection.com/tuesdays-tip/wedding-etiquette-rules-for-quests/. Проверено на 30.11.2021.

Што е Нетикет?

(интер)мрежа + бонтон = нетикет!

Нетикет:

"Правила за коректно или учтиво однесување за луѓето кои користат интернет"

Извори:

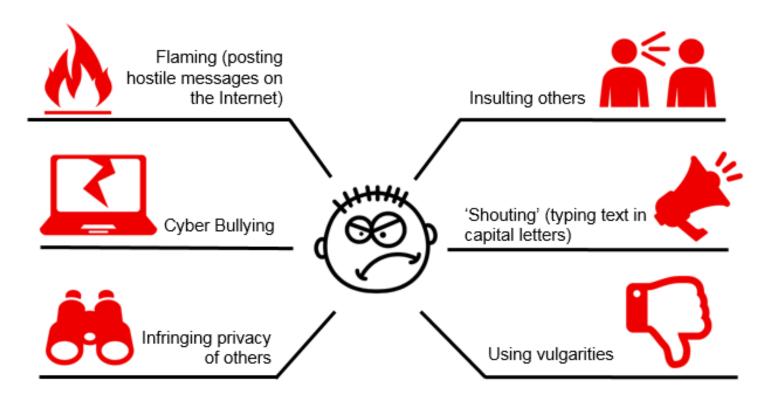
"Нетикет" (2021). Oxford Learner's Dictionary. Онлајн: https://www.oxfordlearnersdictionaries.com/definition/english/netiquette?q=netiquette. Проверено на 11.12.2021 година.

Vecteezy.com (2021). Онлајн: https://www.vecteezy.com/vector-art/1019691-freelancers-working-and-discussing-in-coworking-space. Проверено на 30.11.2021.

Што НЕ Е Нетикет?

Извор:

Пунггол основно училиште(2021). Нетикет. Онлајн: https://punggolgreenpri.moe.edu.sg/experiences/information-and-communications-technology-ict/cyber-wellness/netiquette. Проверено на 30.11.2021.

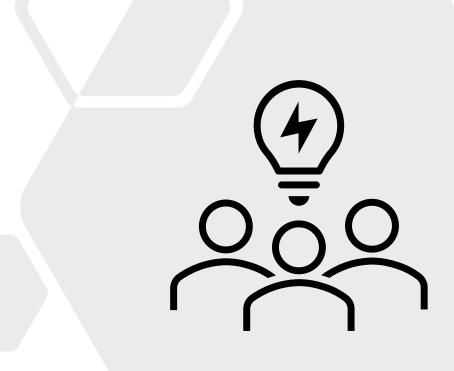
Групна работа: Што е важно да се има на ум кога сте онлајн? Ве молиме разгледајте ги следниве прашања:

Дали правилата за однесување и интеракција со другите се разликуваат офлајн наспроти онлајн? Ако одговорот е да, како?

Какви форми на дигитална интеракција постојат? Како тие се разликуваат?

Што ја прави добра дигиталната интеракција?

Што "не оди" со дигиталната интеракција?

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Документ 3: Поврзување на концепти и дефиниции

(Модул А, активност 3 [вметнете линк до прирачникот])

Поврзете ги концептите со точните дефиниции:

Концепт	Дефиниција
Вклучување	Влада на народот; форма на владеење во која врховната власт е доделена на народот и се спроведува директно од него или од нивните избрани претставници според слободен изборен систем.
Почит	Неподготвеност или одбивање да се толерираат или почитуваат лица од различна општествена група, особено членови на малцинска група.
Демократија	Психолошка идентификација или доживување на чувствата, мислите или ставовите со други лица.
Толеранција	Говор, пишана или невербална комуникација што напаѓа, се заканува или навредува личност или група врз основа на национално потекло, етничка припадност, боја, религија, пол, родов идентитет, сексуална ориентација или попреченост.
Нетолеранција	Состојба да се биде одговорен за нешто во рамките на нечија моќ, контрола или управување.
Емпатија	Почитување или чувство на вредност или извонредност на некоја личност, личен квалитет или способност, нешто што се смета за манифестација на лична особина или способност.
Права	Праведен, објективен и попустлив однос кон мислењата, верувањата и практиките што се разликуваат од сопствените.
Одговорност	Практика или политика на вклучување и интегрирање на сите луѓе и групи во активности, организации, политички процеси итн., особено оние кои се обесправени, претрпеле дискриминација или живеат со попреченост
Говор на омраза	Нешто на кое секој има праведно барање, поврзано со моќта или привилегијата, право на имот и сл.
Дискриминација	Третирање или разгледување, правење разлика во корист или против на личност или група, класа или категорија на која таа личност припаѓа, а не на индивидуална заслуга.

Извори:

Еразмус+ Проект DETECT (2020) (уред.): Подобрување на дигиталното граѓанство — методски прирачник за наставници. Вежба 1. Достапно онлајн на https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/, проверено на 29.10.2021 година.

Dictionary.com (2021). Онлајн:https://www.dictionary.com/, проверено на 14.12.2021.

Мериам Вебстер (2021). Онлајн:https://www.merriam-webster.com/, проверено на 14.12.2021.

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

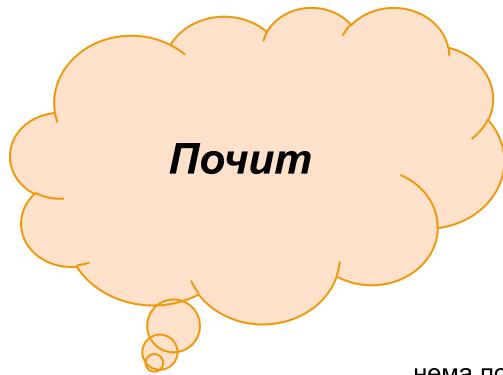
На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

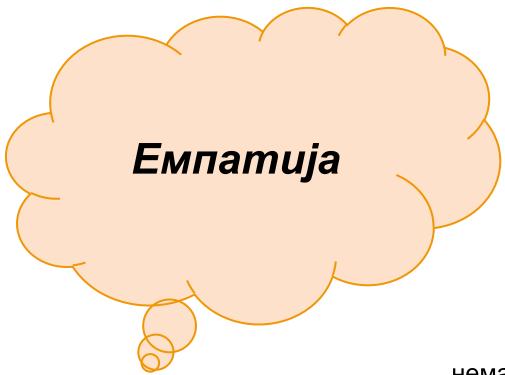
На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

На што помислувате кога ќе го слушнете терминот...

Работен лист 3 - Решение

Вклучување	Практика или политика на вклучување и интегрирање на сите луѓе и групи во активности, организации, политички процеси итн., особено оние кои се обесправени, претрпеле дискриминација или живеат со попреченост.
Почит	Почитување или чувство на вредност или извонредност на некоја личност, личен квалитет или способност, нешто што се смета за манифестација на лична особина или способност.
Демократија	Влада на народот; форма на владеење во која врховната власт е доделена на народот и се спроведува директно од него или од нивните избрани претставници според слободен изборен систем.
Толеранција	Праведен, објективен и попустлив однос кон мислењата, верувањата и практиките што се разликуваат од сопствените.
Емпатијата	Психолошка идентификација или доживување на чувствата, мислите или ставовите со други лица.

Работен лист Решение

Права	Нешто на кое секој има праведно барање, поврзано со моќта или привилегијата, право на имот и сл.	
Одговорност	Состојба да се биде одговорен за нешто во рамките на нечија моќ, контрола или управување.	
Говор на омраза	Говор, пишана или невербална комуникација што напаѓа, се заканува или навредува личност или група врз основа на национално потекло, етничка припадност, боја, религија, пол, родов идентитет, сексуална ориентација или попреченост.	
Дискриминација	Третирање или разгледување, правење разлика во корист или против на личност или група, класа или категорија на која таа личност припаѓа, а не на индивидуална заслуга.	
Нетолеранција	Неподготвеност или одбивање да се толерираат или почитуваат лица од различна општествена група, особено членови на малцинска група.	

Извори: Еразмус+Проект DETECT (Ed.): Detect: Поттикнување на дигитално граѓанство –прирачник за наставници. Вежба 1. Достапно онлајн на https://www.detecterasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/, проверено на 29.10.2021 година.Dictionary.com (2021). Онлајн: https://www.dictionary.com/, проверено на 14.12.2021. Мериам Вебстер (2021). Онлајн: https://www.merriam-webster.com/, проверено на 14.12.2021.

Извори

Проект Еразмус+ DETECT (уред.): Поттикнување на дигитално граѓанство – прирачник за наставници. Вежба 1. Достапно онлајн на https://www.detect-erasmus.eu/de/resultate/begleitmaterial-fuer-detect-studios-o2/, проверено на 29.10.2021 година.

Dictionary.com (2021). Онлајн: https://www.dictionary.com/, проверено на 14.12.2021.

Мериам Вебстер (2021). Онлајн: https://www.merriam-webster.com/, проверено на 14.12.2021.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Инстаграм објава

Лиза објавила слика на Инстаграм. Следното утро таа го отвора инстаграмот и гледа дека на постот има два нови коментари. Таа е љубопитна и чита што е напишано.

Една девојка што таа едвај ја знае од нејзиното училиште напишала: "Имаш убаво лице, но тие шорцеви навистина не одговараат на твоите дебели бутови". На три луѓе им се допадна ова.

Вториот коментар е од друг дечко од училиште. Тој се согласува: "Да! Со долго и широко здолниште, не би изгледала лошо!"

Шпански тест

Осмоодделенците само што завршија навистина тежок тест по шпански јазик. После училиште, учениците почнуваат да разговараат за тоа на нивната WhatsApp група. Тие се лути и загрижени за резултатите од теастот.

Тина пишува: "Го мразам господинот Родригез. Дали сака сите да не положиме???"

Јан се согласува: "Се обложувам дека ќе бидат потребни неколку години за да го поправиме тест".

Џени продолжува: "Тоа сигурно. Мислам за мрзлив Хиспанец– се разбира дека ќе трае засекогаш."

Лео испраќа емотикони со смеење.

Роденденски подарок

Ное слави 12-ти роденден. Неговиот пријател Том многу сака фотошоп.

Да ја покаже својата наклонетост, тој испраќа доТом и неговите

пријатели фотографија преку апликацијата Snapchat. На фотографијата

Ное е фотошопиран на престол а во текстот стои:

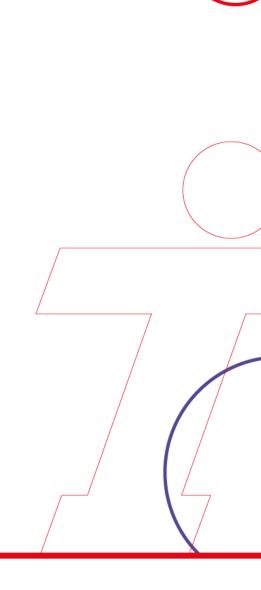
"Мој сакан Евреину – подготвен си да ја преземеш власта".

Сите негови пријатели ја споделуваат фотографијата, се смеат за тоа, и му посакуваат на Ное се најдобро за неговиот роденден.

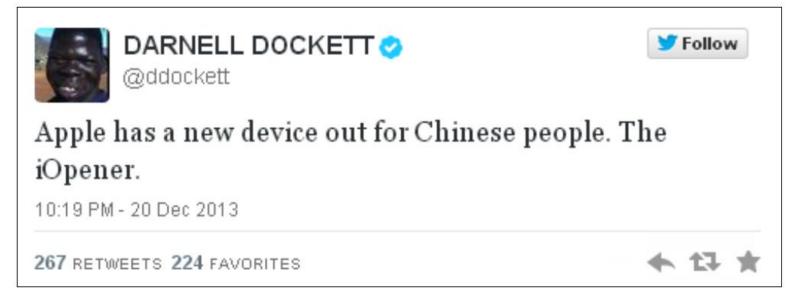

Извор: twitter.com, https://stuarte.co/2013/racist-tweets-asian-twitter-racism/, проверено на 19.11.2021.

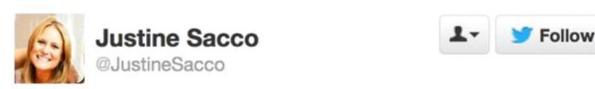
Asians can't drive. If you're Asian, sorry. Not because you're reading this, but because you can't drive.

7/27/11, 12:44 PM

Извор: twitter.com, https://asamnews.com/2018/07/24/racist-tweets-from-reporter-surface/, проверено на 19.11.2021.

Going to Africa. Hope I don't get AIDS. Just kidding. I'm white!

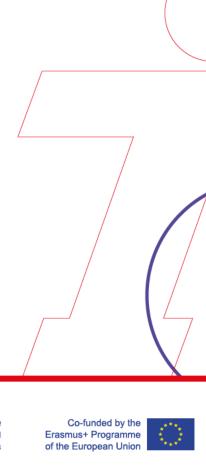

Извор: twitter.com, https://socialmediaseo.net/2014/01/09/twitter-reacts-to-pr-persons-racist-tweet/, проверено на 19.11.2021

Извор: facebook.com, https://www.boredpanda.com/lgbt-funnycomebacks/?utm_source=duckduckgo&utm_medium=referr al&utm_campaign=organic, проверено на 19.11.2021.

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

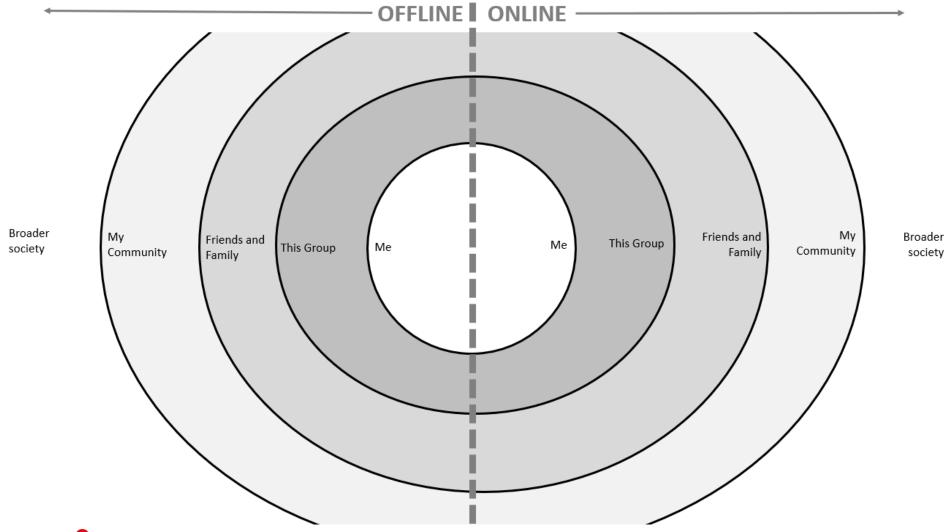

Док 6а: Рефлексија – Што научив?

(Модул А, Активност 6 [внесете линк до прирачникот])

Обидете се да го поврзете тоа што го научивте во овој модул со вашиот секојдневен живот. Можете да ги користите различните кругови за да ги поврзете знаењата со вашите сопствени искуства, односи и интеракции со различни луѓе во вашиот живот (вклучувајќи се и вие самите) –онлајн и офлајн.

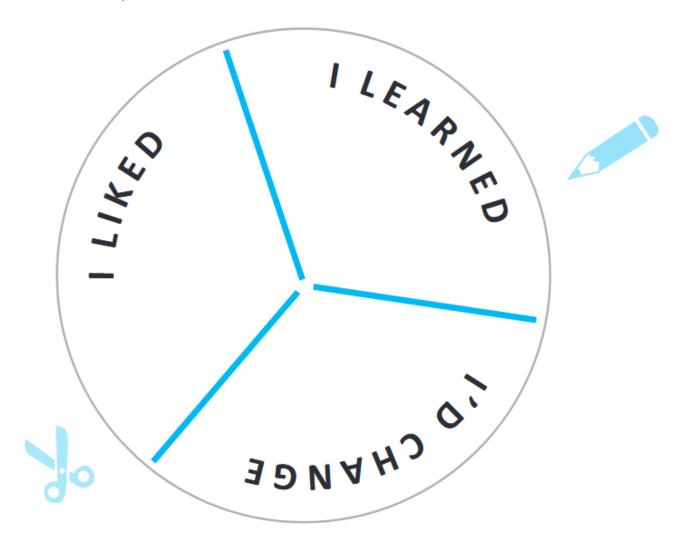

Документ 66: Работен лист за размислување

(Модул А, Активност 6 [внесете линк до прирачникот])

Пополнете го следниот работен лист: што научивте за време на сесијата? Што ви се допадна? Што би промениле?

Извор:

Arsova Netzelmann, T./Steffan, E./Angelova, M. (2016): Ideas for a bullying-free classroom. Manual for teachers and school staff. Supported by the DAPHNE III Programme of the European Commission, p. 26.

Co-funded by the Erasmus+ Programme of the European Union

Документ 7: Тинејџерски гласови: Претставување на себеси онлајн (видео)

(Модул Б, Активност 1 [внесете ја активната врска до страницата од прирачникот])

На почетокот на активноста (Јас и социјалните медиуми), инструкторот прави вовед на темата (онлајн самопретставување) на групата. За да го направат тоа, тие го прикажуваат видеото "тинејџерски гласови: Претставување на себеси онлајн", до која може да се пристапи со кликнување на следниот линк/скенирање на QR-кодот подолу:

Линк до Видеото: https://www.commonsense.org/education/videos/teen-voices-presenting-yourself-online

QR код:

Извор:

Образование за здрав разум (Ред.): Кој си ти онлајн – видео дискусија. Тинејџерски гласови: Претставување на себеси онлајн. Достапно онлајн на <a href="https://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://docs.google.com/document/d/1fxkpqrHNUJjZ9vzVxsYW-thtps://document/d/1fxkpqrHNUJj

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Идејата зад човековите права

- Права = упатства за третман и интеракција со други луѓе
  - Обврска (што треба да се прави?)
  - Превенција (што не може да се прави?)
- Признавање и заштита на достоинството на сите човечки битија
- Вклучува интеракција меѓу луѓето; човекот и општеството; човек и држава
- Универзалност: Луѓето секаде во светот ги уживаат човековите права (никој не може да им ги одземе)
- Меѓународно признати

Содржината на човековите права

- Право на живот и слобода,
- Слобода од ропство и тортура,
- Слобода на мислење и изразување,
- Право на работа и образование,
- ... и многу повеќе (30 артикли)

Важноста на човековите права

- Создаден од Обединетите нации (над 50 земји членки работеа заедно на нацртот)
- Декларација за човекови права потпишана од 167 држави
- Самата декларација е необврзувачка, НО е:
  - основа за законите за човекови права (главно за меѓународни договори)
  - основа за националните закони

Извори и повеќе информации

https://www.unicef.org/child-rights-convention/what-are-human-rights

https://www.un.org/en/global-issues/human-rights

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

член 1

"Сите човечки битија се раѓаат слободни и еднакви со достоинство и права. Тие се обдарени со разум и совест и треба да се однесуваат еден кон друг во духот на братство"

член 2

"Секој поединец го следуваат сите права и слободи наведени во оваа Декларација, без било каква различност, како што се раса, боја, пол, јазик, религија, политичко или друго мислење, национално или социјален статус, имот, раѓање или друг статус.

Понатаму, нема да се прави разлика врз основа на политички статус, јурисдикција или меѓународниот статус на земјата или територијата на која и припаѓа едно лице, без разлика дали е независна, несамоуправна или под кое било друго ограничување на суверенитетот."

член 19

"Секој има право на слобода на мислење и изразување; ова право вклучува ја вклучува и слобода да се има мислење без наметнување и да се бараат, примаат и пренесуваат информации и идеи преку какви било медиуми и без оглед на границите".

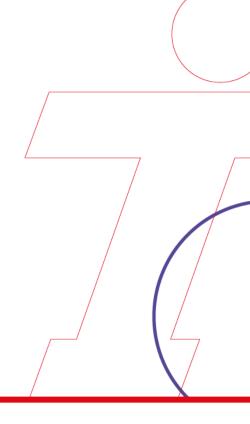

Извори и повеќе информации

https://www.un.org/en/global-issues/human-rights

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

Документ 10: Човекови права – член 1, 2 и 19

(Модул Б, Активност 2 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

член 1

"Сите човечки суштества се раѓаат слободни и еднакви по достоинство и права. Тие се обдарени со разум и совест и треба да се однесуваат еден кон друг во дух на братство."

член 2

"Секој поединец го следуваат сите права и слободи наведени во оваа Декларација, без било каква различност, како што се раса, боја, пол, јазик, религија, политичко или друго мислење, национално или социјален статус, имот, раѓање или друг статус.

Понатаму, нема да се прави разлика врз основа на политички статус, јурисдикција или меѓународниот статус на земјата или територијата на која и припаѓа едно лице, без разлика дали е независна, несамоуправна или под кое било друго ограничување на суверенитетот."

член 19

"Секој има право на слобода на мислење и изразување; ова право вклучува ја вклучува и слобода да се има мислење без наметнување и да се бараат, примаат и пренесуваат информации и идеи преку какви било медиуми и без оглед на границите."

Извор:

<u>https://www.unicef.org/child-rights-convention/what-are-human-rights</u>, проверено на 06.12.2021 година

Документ 11: Проверка на факти (видео)

(Модул Б, Активност 4 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

На почетокот на активноста (Лажни вести) инструкторот прави вовед во темата на групата. За да го постигне тоа, го прикажуваа видеото "Проверка на факти" од Метро ТВ, кое може да се проследи преку кликнување на следниот линк или скенирање на QR-кодот подолу:

Видео линк: https://www.youtube.com/watch?v=Ryjpu-NWYm8

QR код:

Извори:

MetroSverige (2016): Онлајн проверката на факти е поважна од кога било. YouTube.com. Достапно онлајн на https://www.youtube.com/watch?v=Ryjpu-NWYm8, проверено на 10.11.2021.

3ДФ; Klicksafe (Eds.): App+on - Sicher, kritisch und fair im Netz: Digitale Medienkompetenz für Schülerinnen und Schüler. Проект 5: Schluss mit lustig – Wie erkennst du Fake News? Достапно онлајн на https://www.klicksafe.de/service/schule-und-unterricht/videoreihe-app-und-on/, проверено на 29.10.2021 година.

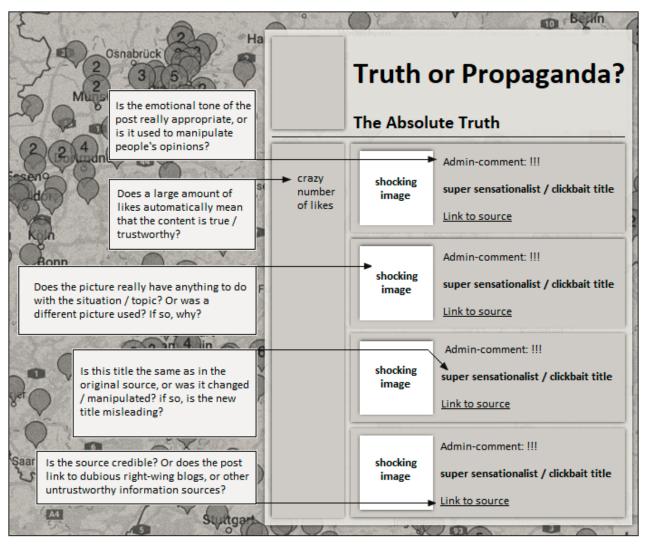

Документ 12: Работен лист за проверка на факти

(Модул Б, Активност 4 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

• Лажни вести:

Многу профили на социјалните мрежи се претставуваат како сигурни сајтови за вести. Доволно чудно е тоа што многу од нив се чини дека секогаш објавуваат содржини на исти теми - голем дел од овие наводни профили или страници со "вести" не се навистина таму со цел да ве информираат, туку да шират дискриминирачки лажни објави. Овој работен лист ќе ви помогне да препознаете дали сајтовите, профилите и објавите на "вестите" се доверливи извори на информации или не.

Извор:

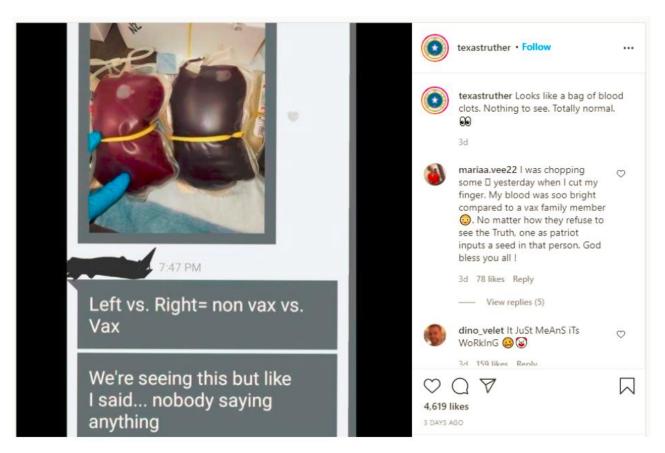
3ДФ; Klicksafe (Eds.): App+on - Sicher, kritisch und fair im Netz: Digitale Medienkompetenz für Schülerinnen und Schüler. Проект 5: Schluss mit lustig – Wie erkennst du Fake News? Достапно онлајн на https://www.klicksafe.de/service/schule-und-unterricht/videoreihe-app-und-on/, проверено на 29.10.2021 година.

Документ 13: Примери за лажни вести

(Модул Б, Активност 4 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

Со цел подобро да се илустрира како изгледаат лажните вести, инструкторите можат да ги испечатат и да ги споделат овие реални примери на објави за лажни вести онлајн со групата.

Извор: https://www.snopes.com/fact-check/covid-19-vaccines-change-color-blood/, последен пат проверено на 16.11.2021.

Извор: https://bit.ly/2YSsO6b, последен пат проверено на 16.11.2021.

HOT TOPICS NOVEMBER 1, 2021 | MOUNT RUSHMORE: GREENPEACE ACTIVIST RESCUED AFTER GETTING STUCK IN THEODORE ROOSEVELT'S

MOUNT RUSHMORE: GREENPEACE ACTIVIST **RESCUED AFTER GETTING STUCK IN** THEODORE ROOSEVELT'S NOSTRIL

National Park Service rangers rescued an environmental activist from a very delicate position this morning with the help of the South Dakota National Guard: the giant stone nostril of the 26th President of the United States.

TRENDING NOW

MOUNT RUSHMORE: GREENPEACE ACTIVIST RESCUED AFTER GETTING STUCK IN THEODORE ROOSEVELT'S NOSTRIL

SAUDI RELIGIOUS POLICE CRACKS DOWN ON MAJOR PORK SMUGGLING RING: 319 ARRESTS, 27 TONS OF BACON SEIZED

WOMEN PROSTITUTES BEING REPLACED BY SEX SHEEP AND CAMELS IN KABUL BROTHELS AFTER TALIBAN TAKEOVER

WOMAN FOUND NOT CRIMINALLY RESPONSIBLE FOR 19 MURDERS DUE TO EXTREME PREMENSTRUAL SYNDROME

Извор: https://worldnewsdailyreport.com/mount-rushmore-greenpeace-activist-rescued-aftergetting-stuck-in-theodore-roosevelts-nostril/, последен пат проверено на 16.11.2021.

Replying to @tonyschwartz

Unless they aren't really brothers. I'm not saying Trump wasn't born in NY, but a lot of people are asking questions. All I'm saying is people are talking about it. Where is his long form Birth Certificate? Not a copy. Because people are talking. #TrumpBirthCertificate

Donald Trump was born in a Muslim family in Shawal Valley North Waziristan on June 14th 1946, original name was Dawood Ibrahim Khan, he studied in a Madrassa in South Waziristan. His parents were killed in an accident in 1954, Capt. Stockdale a retired British Indian army officer brought him to England in 1955 and later a couple from Queens, NY by the name of Fred and Mary Trump adopted him and called him Donald.

12:30 PM · Aug 16, 2020 · Twitter for iPhone

Извор:https://twitter.com/RichardPotter/status/1294944610947538945, последен пат проверено на 16.11.2021.

Документ 14: Изборно водење – изјави

(Модул Б, Активност 5а [внесете активна врска до страницата од прирачникот]))

Во оваа активност, учесниците стекнуваат искуство од прва рака преку процесот на демократска дискусија. Инструкторите можат да изберат и да користат една од следните изјави, со кои учесниците подоцна ќе дебатираат во неколку рунди во текот на дискусијата:

Изјави за дискусијата

- Имаме морална обврска да го искористиме нашиот глас на избори.
- Треба да ги почитуваме сите закони, дури и оние кои не се фер.
- Единствени лица кои имаат било каква моќ во демократијата се политичарите.
- "Луѓето ги добиваат лидерите што ги заслужуваат".
- Одговорност на граѓаните е да ги контролираат секојдневните активности на владата.
- Слободата на изразување значи дека вие можете да се изразите како сакате.
- Неофашистичките партии треба да се забранат.
- На екстремистите треба да им се забрани да зборуваат јавно.
- Гласањето треба да биде обврска.
- Не вреди да се гласа за претставници да влезат во училишниот совет, бидејќи само советот расправа и дава препораки; не може да носи обврзувачки одлуки.

Извор:

Совет на Европа (уред.): Компас: Прирачник за едукација за човекови права со млади луѓе. Изборник. Достапно онлајн на https://www.coe.int/en/web/compass/electioneering, проверено на 29.10.2021 година.

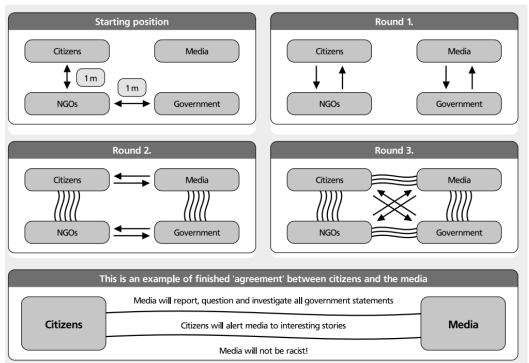

Документ 15: Создавање врски - Правила на игра

(Модул Б, Активност 5б [внесете активна врска до страницата од прирачникот]))

- 1. Целта на вежбата е да бидат прифатени барањата на секој од "актер" од другите "актери".
- 2. Преговорите се водат помеѓу парови на "актери" во три рунди и тоа:
  - а. Круг 1: граѓаните и невладините организации преговараат, медиумите и владата преговараат.
  - b. Круг 2: граѓаните и медиумите преговараат, невладините организации и владата преговараат.
  - с. Круг 3: граѓаните и владата преговараат, медиумите и невладините организации.
- 3. Во секоја рунда, паровите сами одлучуваат кој ќе започне. Тие наизменично поставуваат барања еден од друг.
- 4. Кога поставуваат барање, луѓето треба јасно и концизно да го кажат барањето. Тие, исто така, треба да објаснат што вклучува зошто го поставуваат ова конкретно барање, односно зошто е важно да им се овозможи да ги исполнуваат нивните функции.
- 5. Кога одлучуваат дали да прифатат или да не прифатат барање, лицата треба да одлучат дали тоа што се бара е праведно и дали ќе можат да го спроведат.
- 6. Ако барањето биде прифатено, тогаш паровите користат парче од волната на "барателот" и го залепуваат меѓу двата "листа за евиденција" за да го означат договорот што е постигнат. Групата што прифаќа, треба да направи кратка белешка на нивниот "лист за евиденција" со сино пенкало за да ги потсети на нивните одговорности и што се согласиле да прават.
- 7. Доколку втората група го одбие барањето, парчето волна се става настрана.
- 8. Повторете ги преговорите, додека не се разгледаат сите барања.
- 9. Во секој круг процесот се повторува додека не се поврзат сите четири "актери".
- 10. На крајот од процесот ќе има мапа за претставување на односите меѓу различните актери во една демократија. Секој од актерите ќе има "евидентен лист" со список на нивните функции во црвено пенкало, список на барања на другите "актери" со зелено и список на дејствија што се согласиле да ги преземат за да ги исполнат барањата на другите "актери" напишани со сино. Барањата и акциите се претставени со обоени предиво (парчиња волна).

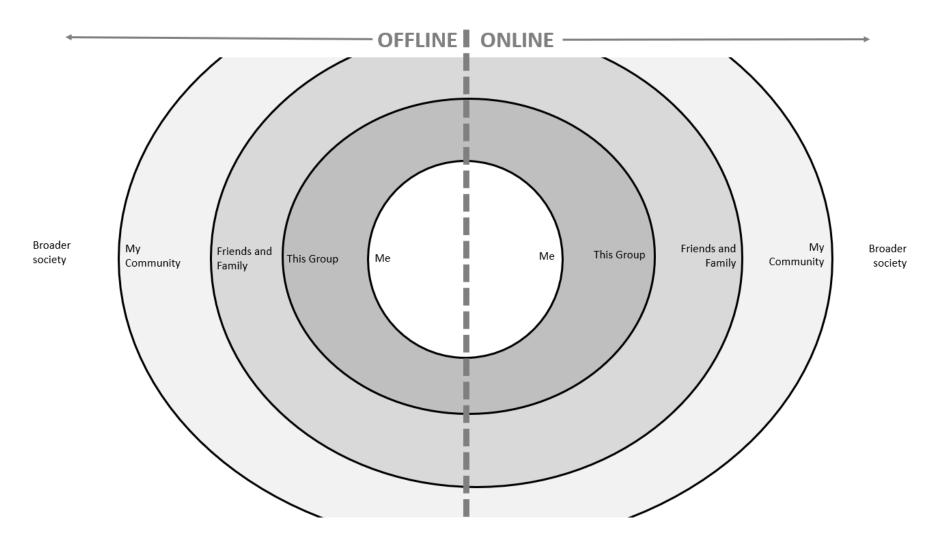
Извор:Совет на Европа (уред.): Компас: Прирачник за едукација за човекови права со млади луѓе. Правење врски. Достапно онлајн на https://www.coe.int/en/web/compass/making-links, проверено на 29.10.2021 година.

Документ 16а: Рефлексија – Што научив?

(Модул Б, Активност 6 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

Обидете се да поврзете она што сте го научиле во овој модул со вашиот секојдневен живот. Можете да ги користите различните кругови за да ги поврзете вашите учења со вашите сопствени искуства, односи и интеракции со различни лица во вашиот живот (вклучувајќи се и самите себе) – онлајн и офлајн.

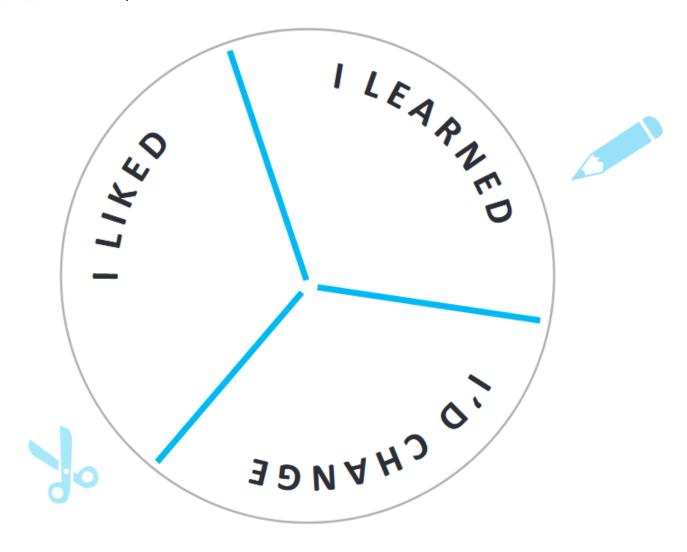

Документ 16б: Работен лист за рефлексија

(Модул Б, Активност 6 [внесете активна врска до страницата од прирачникот])

Пополнете го следниот работен лист: што научивте за време на модулот? Што ви се допадна? Што би промениле?

Извор:

Арсова Нецелман, Т./Стефан, Е./Ангелова, М. (2016): Идеи за училница без малтретирање. Прирачник за наставници и училишен персонал. Поддржано од Програмата DAPHNE III на Европската комисија, стр. 26.

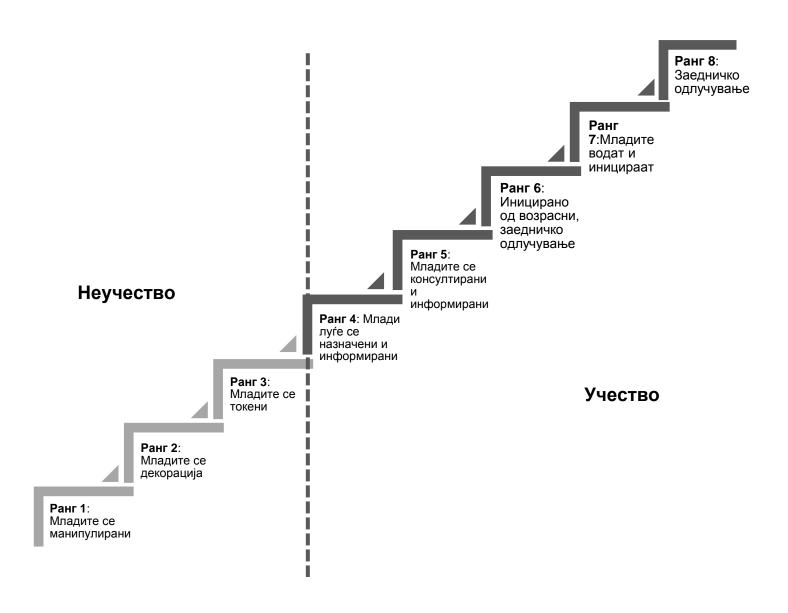

Документ 17: Скалила на учество

(Модул В, Активност 1 [внесете активен линк до прирачникот])

Овој модел – "скалила на учество", е развиен од Роџер Харт (1992) – приказ за различните начини на кои младите можат да учествуваат во процесите на донесување на одлуки.

Вие и вашата група ќе добиете еден конкретен чекор на скалата. Заедно, подгответе игра со улоги од 2-3 минути за да го илустрирате вашето ниво на учество: обидете се да покажете како би можел да изгледа овој чекор во реално сценарио.

Извор:

Совет на Европа: Компас: Прирачник за едукација за човекови права со млади луѓе. На скалата. Достапно онлајн на https://www.coe.int/en/web/compass/on-the-ladder, проверено на 29.10.2021 година.

Документ 18: adhocracy+ – Креирање проект за електронско учество

(Модул В, Активност 2а [внесете активен линк до прирачникот])

На почеток со групата направете бура на идеи за проект за електронско младинско учество.

Овие 3 пристапи можат да помогнат во дизајнирањето на вашиот проект:

- 1. Справете се со проблем: Искористете го вашиот проект за да се вклучите и да решите постоечки проблем. Пример за таков проект може да биде "Развивање на проекти на училишна недела против сајбер насилство" или "Креирање стрип против дискриминација во училница".
- **2. Исполнете желба:** Искористете го вашиот проект за да претворите желба во реалност наместо да решавате проблем, вие создадете нешто ново и возбудливо! Пример за таков проект може да биде: "Организирање на училишен летен музички фестивал" или "Кино клуб после училиште".
- **3. Променете простор:** Користете го вашиот проект за да (ре-)дизајнирајте одреден простор и направете го позабавен за користење. Пример за проект може да биде: "Создавање позелено училишно игралиште" или "Трансформирање на училишната заедничка просторија". Модулот "Просторна бура на идеи" на adhocracy+ може да биде особено корисен за ваков проект.

Колективно одлучувајте и пополнете ги одговорите на следните прашања:

1.	Наслов: Како се вика вашиот проект?	
2.	Кратко резиме на проектот: Општа цел и краткорочни цели?	
3.	Учесници: Кој ќе учествува во проектот?	

Зошто е	важно да се вклучат овие луѓе во проектот?
Колку лу	у́ге ќе учествуваат?
промови	ти опфатите и регрутирате вашите учесници? На каков начин како ќе го прате вашиот проект (социјални медиуми, разговор со пријателите, во и соученици итн.)?
Користе	ње на adhocracy+ за започнување проект
Кој моду adhocrac	л ќе го користите за да го имплементирате вашиот проект на
→ Опции	-ут : : Бура на идеи, Просторна бура на идеи, Предизвик за идеи, Предизвик за просторни идеи, , Поставување агенда, Преглед на текст, Дебата во заедницата
	е повеќе https://manual.adhocracy.plus/en:quickstart:templates
Зошто ја	избравте оваа алатка?

Како да продолжите:

4.

Во следните 4-8 недели, ќе продолжите да ја користите adhocracy+ и да работите на овој проект со вашата група. Информациите собрани овде треба да се пренесат на вашиот работен простор за проектот на adhocracy+. Треба да бидете најавени за следните чекори.

1. Кликнете со стрелката на вашето корисничко име во десниот горен агол на страната.

adhocracy Hello Name

2. Одберете ја вашата организација.

3. Click on the "New Project" button.

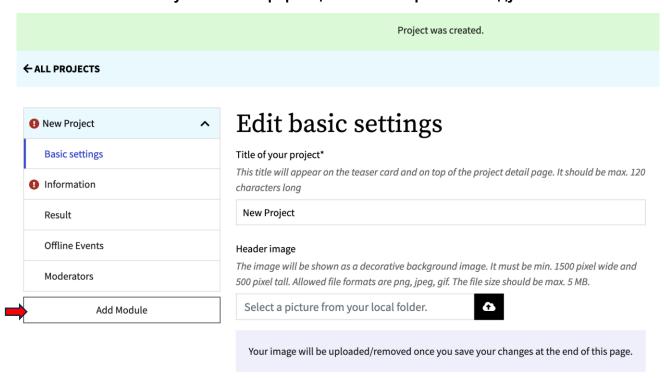
Create project

1 3
Title of your project*
This title will appear on the teaser card and on top of the project detail page. It should be max. 120
characters long
Short description of your project*
This short description will appear on the header of the project and in the teaser. It should briefly
state the goal of the project in max. 250 chars.
Access to the project*
 All users can see project tile and content and can participate (public).
O All users can see project tile and content, only invited users can participate (semi-public).
Only invited users can see project tile and content and can participate (private).
After saving the draft project you can further customize and edit your project and eventually publish it.
Cancel Create draft

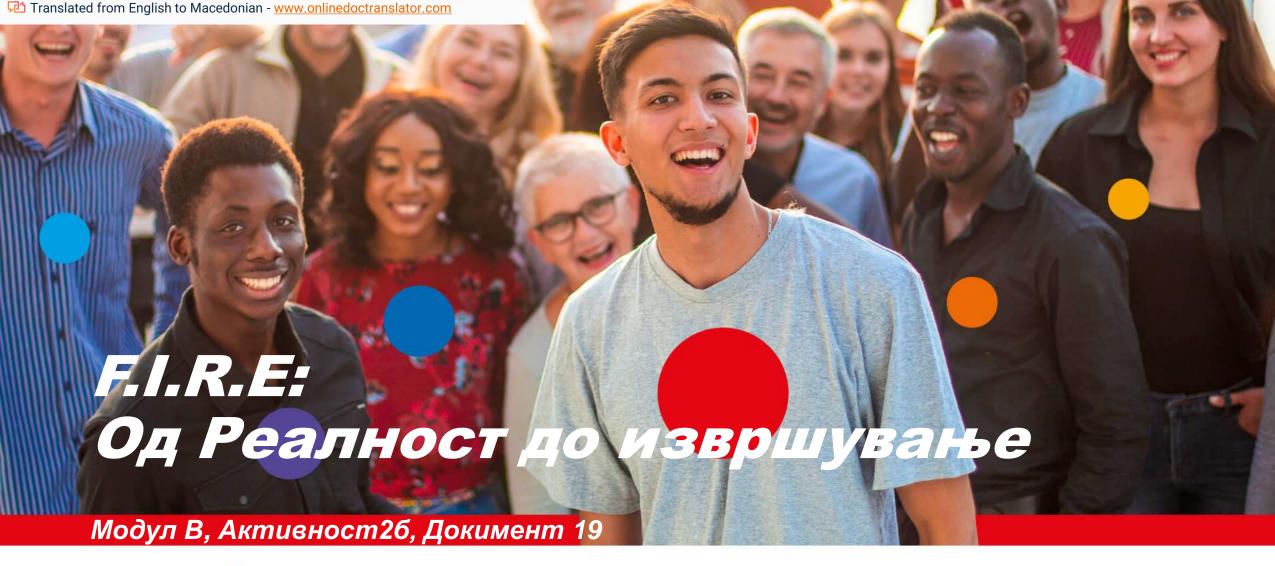

4. Започнете со внесување на информации и селектирање на модул!

Во десниот дек од страната можете да видите кои полиња треба да се дополнат пред да го објавите проектот.

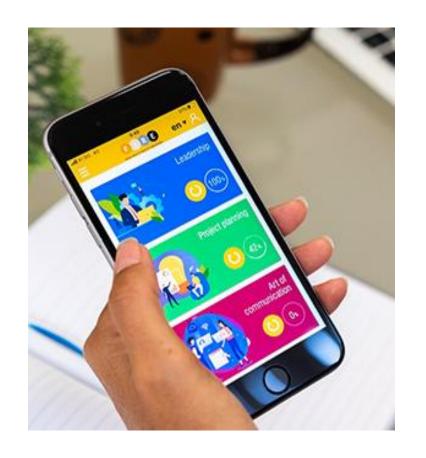

Promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein. AGREEMENT NUMBER: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN PROJECT TITLE: ACTION – promoting active citizens through civic education and active online participation of youth role models

Што е F.I.R.E?

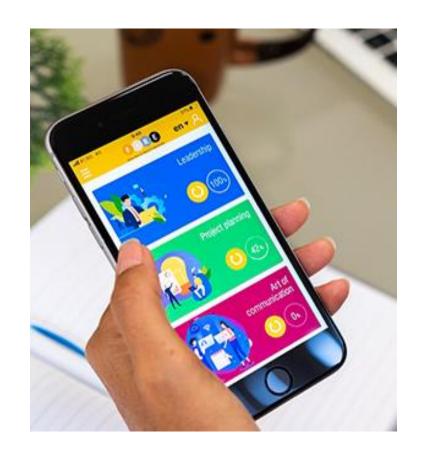
F.I.R.E: Од идеа до реалност и извршување

- Мобилна апликација за самообразование и градење вештини
- За активни граѓани и членови на НВО

Што е F.I.R.E?

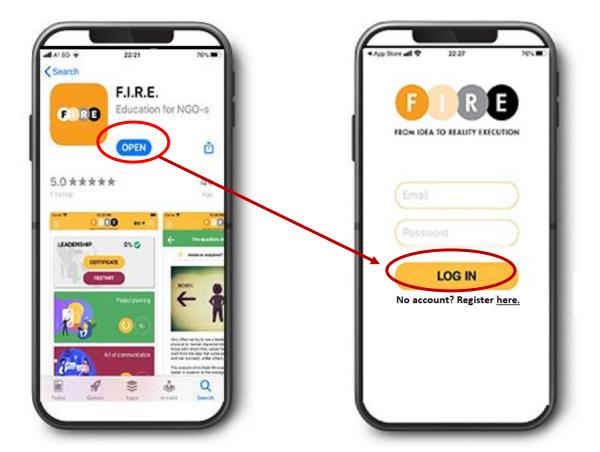
Флексибилно учење:

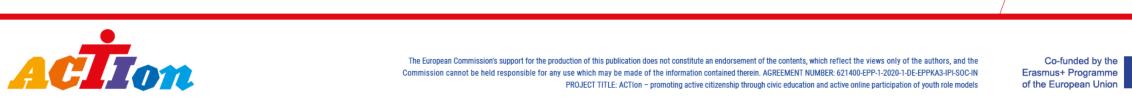
- учи каде и да си
- поминете онолку време колку што имате
- продолжи секогаш кога можеш

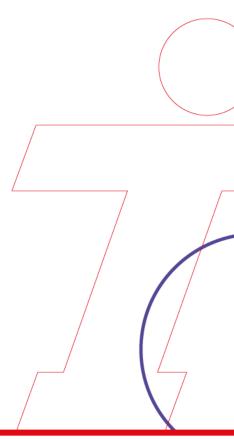

Започнете

3 модули

- Лидерство

Научете како да се самоорганизирате и да ја организирате вашата заедница

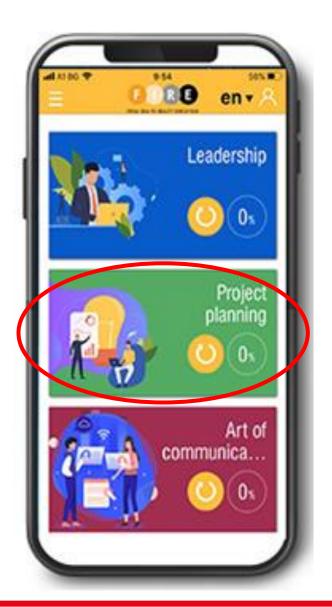

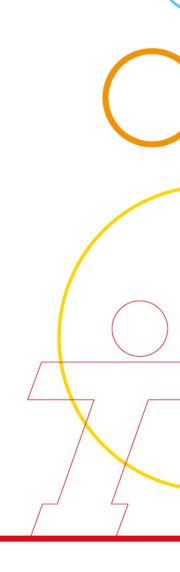

3 модули

- Лидерство
- Планирање на проект

Научете како да планирате и спроведувате проекти за промени во заедницата

3 модули

- Лидерство
- Планирање на проект
- Уметност во комуникацијата

Научете како успешно да ја прикажете вашата работа, причините и резултатите од проектот

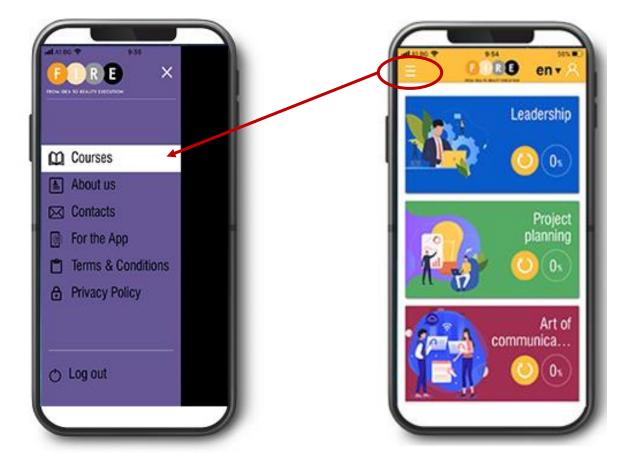

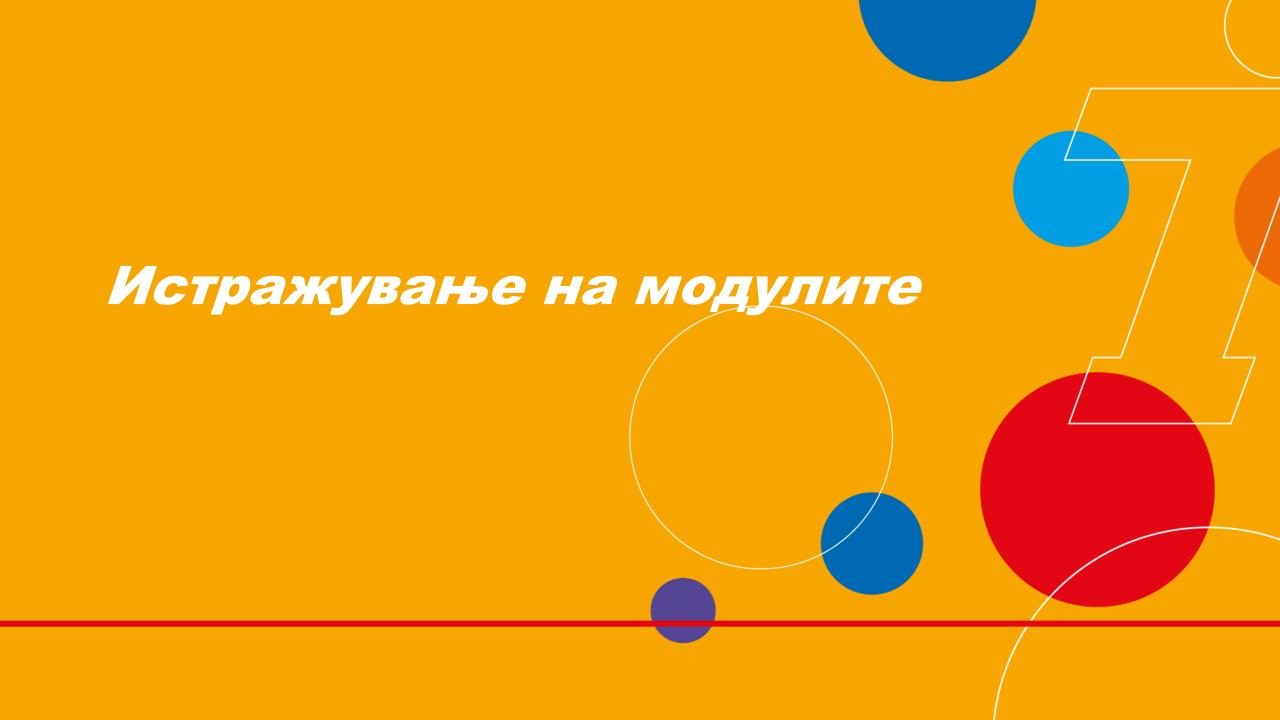

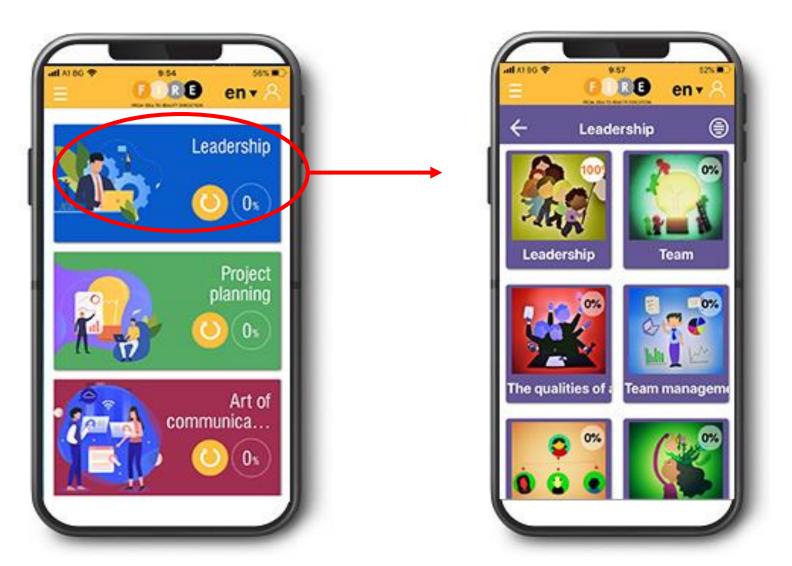
Функции

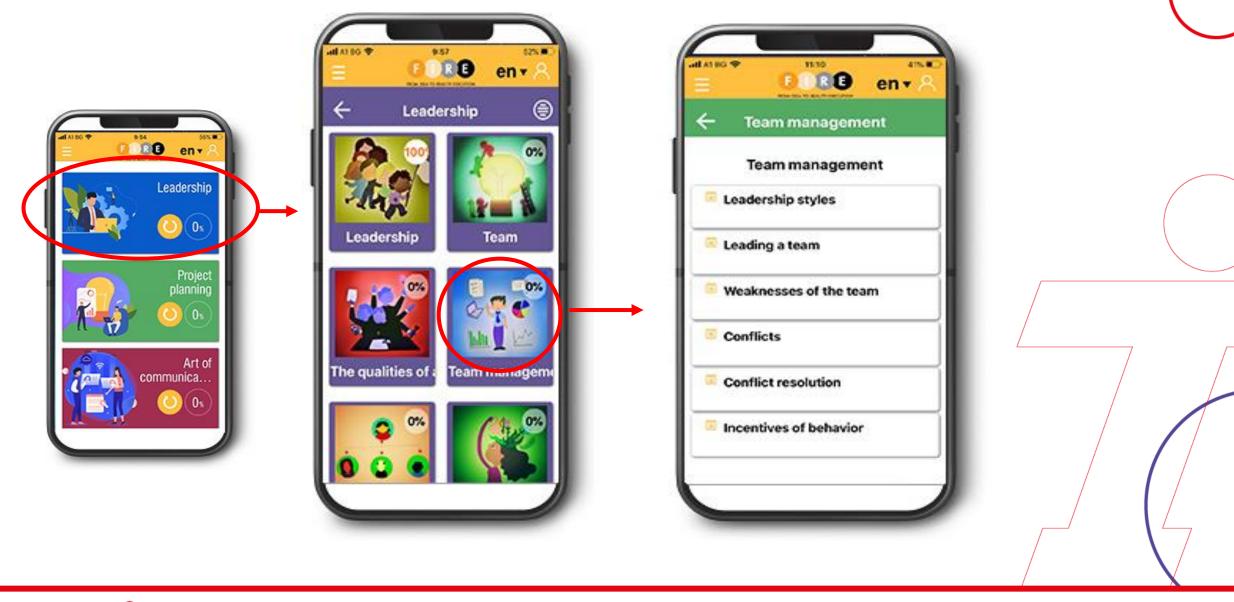

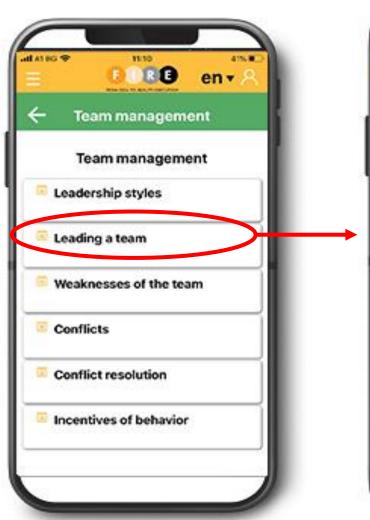

Содржина на модулите

Содржината се прикажува преку:

- Илустрации
- Текстови
- Примери од реалниот живот
- Видеа

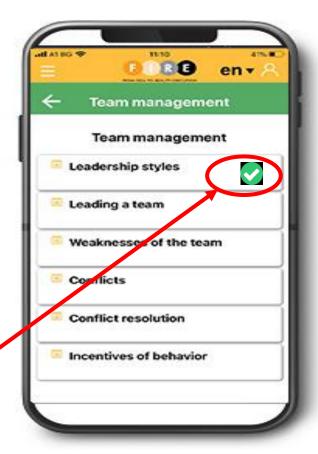

Завршување на активностите

Проверете го вашиот напредок:

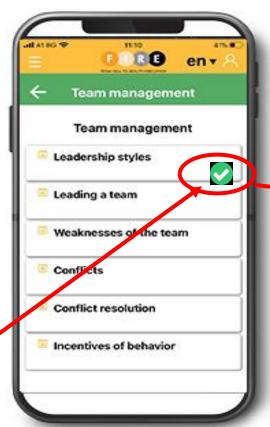

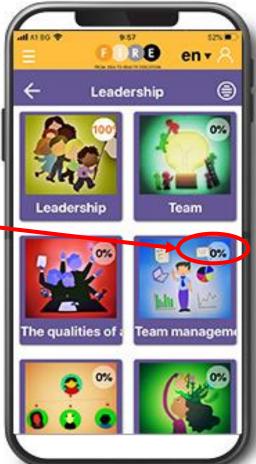

Проверете го вашиот напредок:

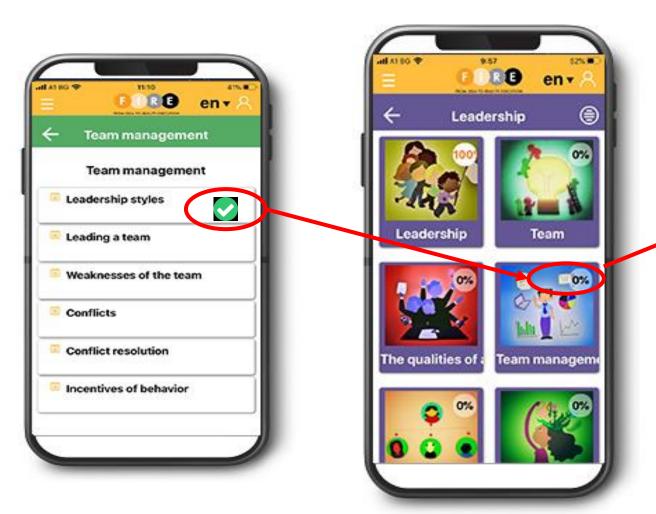

Проверете го вашиот напредок:

Секој модул завршува со активност за **самопроценка Можни резултати:**

- 90-100: Одличен резултат
- 70-89: Солиден резултат
- 50-69: Основен резултат
- 0-49: Рано е, повторете го процесот

Успешна **самопроценка** → **сертификат**

Што друго?

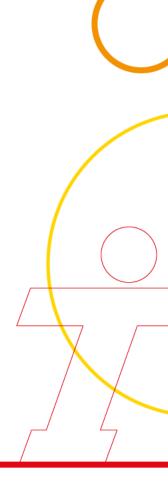
Рестарт на модулите...

Помеѓу:

На крај:

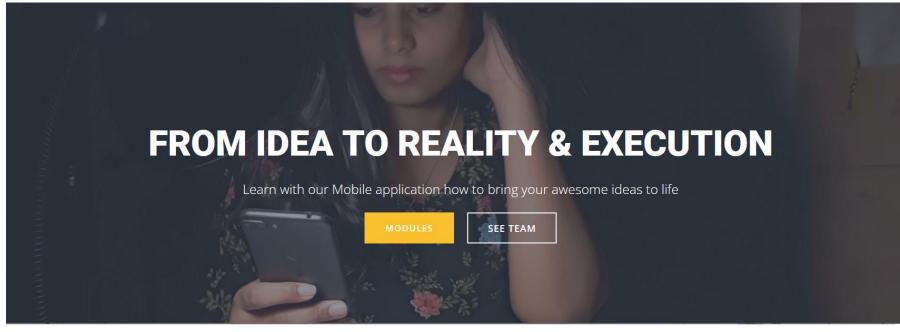

Спонзори и партнери

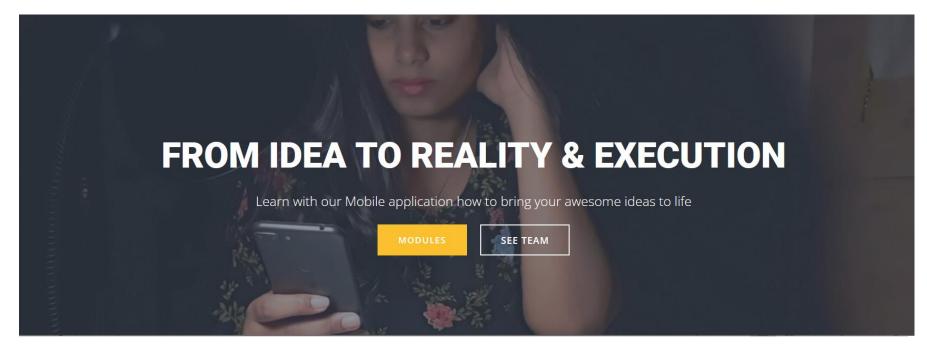

Со финансиска поддршка на Европската програма "Еразмус+", Клучна акција 2: Градење на капацитетите на полето на младите Земји партнери: Бугарија, Танзанија, Уганда, Јужна Африка и Индија

Извори

www.studyathome.eu www.openspacebg.com

The European Commission's support for the production of this publication does not constitute an endorsement of the contents, which reflect the views only of the authors, and the Commission cannot be held responsible for any use which may be made of the information contained therein.

Agreement number: 621400-EPP-1-2020-1-DE-EPPKA3-IPI-SOC-IN

Project title:

ACTIon – promoting active citizenship through civic education and active online participation of youth role models

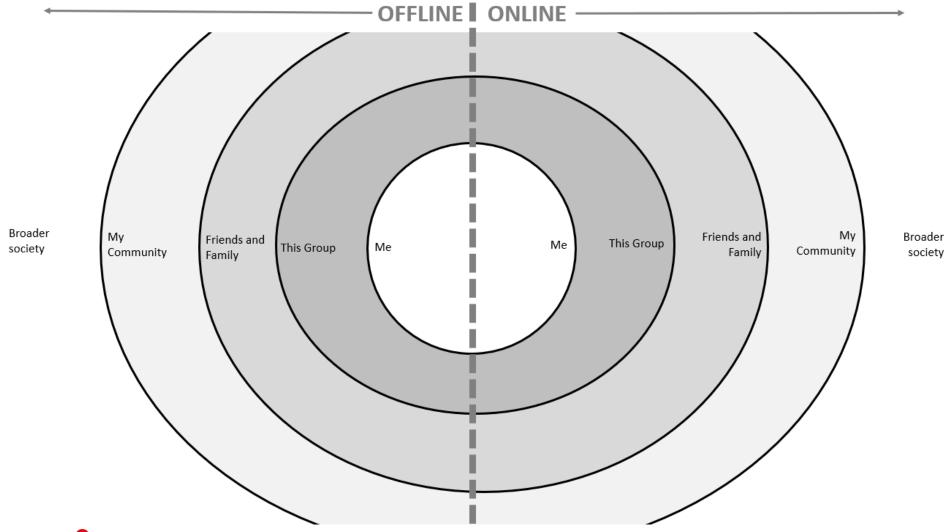

Док 20а: Рефлексија – Што научив?

(Модул В, Активност 3 [внесете линк до прирачникот])

Обидете се да го поврзете тоа што го научивте во овој модул со вашиот секојдневен живот. Можете да ги користите различните кругови за да ги поврзете знаењата со вашите сопствени искуства, односи и интеракции со различни луѓе во вашиот живот (вклучувајќи се и вие самите) –онлајн и офлајн.

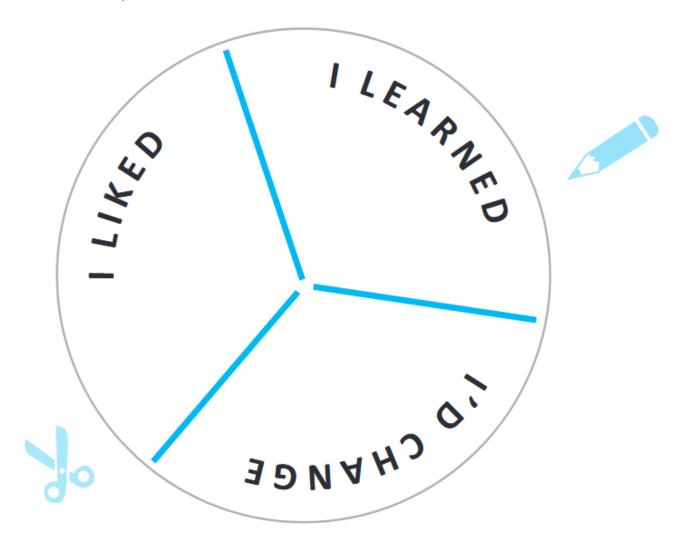

Документ 20б: Работен лист за размислување

(Модул В, Активност 3 [внесете линк до прирачникот])

Пополнете го следниот работен лист: што научивте за време на сесијата? Што ви се допадна? Што би промениле?

Извор:

Arsova Netzelmann, T./Steffan, E./Angelova, M. (2016): Ideas for a bullying-free classroom. Manual for teachers and school staff. Supported by the DAPHNE III Programme of the European Commission, p. 26.

.

Документ 21: Искуства со adhocracy+

(Модул В, Активност 4а [внесете линк до прирачникот])

Штотуку го завршивте дизајнирањето и спроведувањето на проектот за електронско учество, со помош на онлајн алатката **adhocracy+** (4-8 недели. Користете го овој работен лист за да ги рефлектирате вашите искуства - размислете и запишете ги вашите лични одговори на следниве прашања:

1. Што ви се допадна на adhocracy+ и вашето искуство од користењето?	
2. Што не ви се допадна на adhocracy+ и вашето искуство од користењето?	
3. Што би промениле на adhocracy+, или вашето искуство од користење на adhocracy со вашата група?	

46. Предизвици: 5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла алатки или офлајн?	4 а. Наідобрі	4а. Најдобри моменти:		
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла	-а. пајдоорі	· monoriti		
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
5. Дали планирате да продолжите активно да учествувате во вашата заедниц политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла	4б. Предизв	ици:		
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
политика / пошироко општество? Ако да - каде и како? Со adhocracy+, други онла				
алатки или офлајн ?				
	алатки или (	эфлајн ?		